



Boże Narodzenie w Europie.

Po zajęciach uczeń :

- Zna zwyczaje bożonarodzeniowe w wybranych krajach europejskich
- Kultywuje tradycje związane ze świętami Bożego Narodzenia, gdyż są one jednym z warunków zachowania tożsamości narodowej
- Umie współdziałać w zespole
- Komponuje różne układy z przygotowanych elementów
- Dbą o estetykę wykonanych kompozycji
- Poznaje pochodzenie wykonanych przez siebie kompozycji
- Zna ich znaczenie

Środki dydaktyczne:

- nagrania kolęd i piosenek świątecznych,
- flagi wybranych krajów,
- choinka,
- teksty informujące o tradycjach świątecznych,
- elementy plastyczne dekoracji świątecznej.

Formy pracy:

- zbiorowa,
- grupowa,
- indywidualna.

Techniki:

- czytanie ze zrozumieniem,
- pogadanka,
- śpiewanie piosenki w języku angielskim,
- quiz,
- tworzenie kompozycji plastycznych.

Przebieg zajęć:

1.Wprowadzenie w tematykę zajęć i omówienie sposobu pracy.

N: Święta Bożego Narodzenia obchodzi się w Europie mniej więcej w tym samym czasie, jednak różne kraje mają swoje specyficzne zwyczaje i tradycje z nimi związane.

Na dzisiejszych zajęciach poznacie zwyczaje bożonarodzeniowe w Niemczech, Szwecji, Wielkiej Brytanii i Włoszech. Wybór tych krajów nie jest przypadkowy o czym przekonacie się później.

2.Święta w Europie, czyli wszystko o przygotowaniach, świątecznej dekoracji, prezentach, wigilii i

czasie trwania świąt.

PRZYGOTOWANIA: jak wyglądają przygotowania do świąt w Europie?

Najwcześniej przygotowania do świąt rozpoczynają się w FINLANDII. W każdą niedzielę adwentu zapala się kolejne świece. Gdy wszystkie zapłoną, dzieci otrzymują pierwsze prezenty.

Również w IRLANDII już na początku grudnia zaczyna się wysyłanie kartek świątecznych i kupowanie prezentów

W LUKSEMBURGU w 1 niedzielę grudnia odbywa się wielka parada miejska z udziałem św. Mikołaja i Czarnego Piotrusia, którzy wszystkim napotkanym dzieciom rozdają słodycze.

ŚWIĄTECZNA DEKORACJA: w większości krajów najważniejszym symbolem bożonarodzeniowym jest choinka. Ale czy wszędzie? Otóż nie.

W HISZPANII i PORTUGALII ważniejsza od choinki jest szopka.

W GRECJI najważniejszym symbolem bożonarodzeniowym jest przystrojony świątecznie model żaglowca.

W DANII wprawdzie choinka jest, ale ustrojona jak nigdzie indziej, bo w chorągiewki – małe flagi.

PREZENTY: kto zajmuje się w Europie rozdawaniem prezentów i kiedy?

Najpopularniejszą postacią jest św. Mikołaj, który odwiedza prawie wszystkie kraje Europy o różnym czasie. Najwięcej pracy ma na początku grudnia – ok. 5, 6 (POLSKA, HOLANDIA, LUKSEMBURG), w wigilię (DANIA, FRANCJA, IRLANDIA, WŁOCHY) lub w drugi dzień świąt (WIELKA BRYTANIA)

W HISZPANII i PORTUGALII prezenty rozdają Trzej Królowie

W LUKSEMBURGU prezenty pod choinkę przynosi Dzieciątko Jezus

We WŁOSZECH oprócz św. Mikołaja, prezenty przynosi czarownica Befana.

W Szwecji zaś Krasnoludki.

WIGILIA: czy kultywuje się w Europie tradycję świętowania Wigilii?

W większości krajów –tak, chociaż z reguły nie jest to wieczerza postna.

Nie obchodzi się Wigilii w: Wielkiej Brytanii, Grecji i Holandii.

Tradycyjna Wigilia, taka jak w Polsce jest celebrowana we WŁOSZECH

ILE TRWAJA ŚWIĘTA? - różnie w różnych krajach.

W większości krajów europejskich są to 3 dni: Wigilia, pierwszy i drugi dzień świąt. I tak jest w: AUSTRII, DANII, FINLANDII, LUKSEMBURGU, NIEMCZECH, SZWECJI, WŁOSZECH.

2 dni świąt trwają w Wielkiej Brytanii i Holandii.

Najkrócej obchodzą święta Francuzi, bo tylko 1 dzień – 25 grudnia.

Najdłuższe obchody świąt są w GRECJI(12dni).

3.Podział uczniów na grupy i przydział zadań. - uczniowie losują stół-państwo, przy którym będą wykonywać swoje prace.

N: Pierwszym zwiastunem nadchodzących świąt jest Święty Mikołaj. Jego misją jest rozdawanie prezentów. Zawitał też do nas.

(nauczyciele rozdają pudełka-prezenty, w których znajdują się: tekst z informacjami o zwyczajach świątecznych w wybranym kraju, instrukcja i materiały do wykonania pracy plastycznej). „Prezenty” przygotowane są też dla obserwatorów i prowadzących zajęcia.

N: Zanim rozpakujecie prezenty zwyczaj każę, abyście coś zaśpiewali. Czy znacie piosenkę o Mikołaju?

Na środek wychodzą uczennice, które śpiewają piosenkę „Santa Claus is coming to town” w języku angielskim.

Po tej prezentacji wszyscy rozpakowują swoje pudełka i zapoznają się z ich zawartością.

Grupa I – Wielka Brytania

Merry Christmas & Happy New Year!

Brytyjczycy świąteczne przygotowania rozpoczynają już w połowie listopada kupując prezenty swym

najbliższym. Przed świętami wysyłają tradycyjnie kartki z życzeniami świątecznymi do rodziny i przyjaciół.

Pierwsza kartka świąteczna została wykonana i wysłana przez londyńskiego artystę w 1842 roku. Rok później pojawiły się w Wielkiej Brytanii kartki zrobione na prywatne zamówienie. W 1875 roku kartki pojawiły się w USA. Zwyczaj wysyłania życzeń świątecznych na kartkach stał się popularny na całym świecie w latach dwudziestych XX wieku. W Polsce pojawiły się pod koniec XIX wieku.

W Londynie, na Trafalgar Square, ludzie gromadzą się wokół wielkiej choinki, która od czasów II wojny światowej jest tradycyjnym darem Norwegów. W czasie świąt, występują tam chóry z różnych stron świata, śpiewają kolędy. Nie obchodzi się tu Wigilii, a świąteczny posiłek spożywa się 25 grudnia, około piątej po południu. Wtedy rodzina i przyjaciele siadają do stołu, na którym króluje indyk nadziewany kasztanami. Na deser podaje się Christmas Pudding i placek z bakaliami. Wcześniej, o godz. 15.00 świąteczne orędzie wygłasza królowa.

W Boxing day, 26 grudnia, rozpakowuje się prezenty przyniesione przez Santa Claus (Święty Mikołaj).

Zadanie dla grupy I

Dla każdej osoby w grupie przygotowana jest kartka, są też gotowe elementy choinki, gwiazdki, ramki oraz gotowe napisy „Wesołych Świąt”- do środka możecie wkleić kartki z życzeniami w języku polskim lub angielskim. Skomponujcie swoją kartkę.

Grupa II – Włochy

Buon Natale e Felice Anno Nuovo!

We Włoszech tradycja bożonarodzeniowa nierozdzielnie jest związana z religią chrześcijańską. Przed Wigilią obowiązuje ścisły post, a święta rozpoczynają się 24 grudnia uroczystą wieczerzą. Tradycyjne potrawy to: ryby, sałatki, słodkie i owoce. Tego dnia nie jada się mięsa. Bożonarodzeniowe słodkie to głównie

ciasteczka nadziewane figami i orzechami.

W 1223 roku we Włoszech święty Franciszek zorganizował pierwsze jasełka (czyli żywą szopkę).

Obecnie najsynniejsza szopka na świecie z figurami naturalnej wielkości ustawiana jest co roku przed Bazyliką św. Piotra w Rzymie.

Oczywiście największej radości mają dzieci; oprócz Świętego Mikołaja, czyli Babbo Natale, niektóre czekają na czarownicę, Befanę, która roznosi prezenty. Według legendy Trzej Królowie zatrzymali się w chacie Befany, by spytać o drogę do Betlejem. Zachęcali ją, aby przyłączyła się do nich. Odmówiła, bo była bardzo zajęta. Pasterza, który zachęcał ją do złożenia hołdu Dzieciątku też nie posłuchała. W nocy zobaczyła na niebie olśniewające światło. Wówczas pożałowała, że nie ruszyła w drogę z Trzema Królami. Zebrała więc zabawki swego dziecka i pobiegła szukać Trzech Króli niegrzecznym zaś daje węgielki i pasterza. Niestety, nie znalazła. Od tego czasu co roku szuka Dzieciątko i Trzech Króli bez skutku... Zostawia więc te zabawki grzecznym dzieciom,.

ZADANIE DLA GRUPY II

W tej paczce są części szopki: chatka z kartonu, postacie Maryji, Józefa i Jezusa oraz choinki, sianko a do wycięcia jest gwiazda betlejemska. Skomponujcie i sklejcie szopkę.

Grupa III – Szwecja

God Jul och Gott Nytt Ar!

Do bożonarodzeniowych zwyczajów w tym kraju należy dekorowanie domostw świątecznymi ozdobami:

figurkami św. Mikołaja, aniołkami, gwiazdkami.

Okres Bożego Narodzenia rozpoczyna się tutaj podobnie jak w Polsce, czyli na 4 tygodnie przed Wigilią.

Szczególnie uroczyste obchodzi się dzień 13 grudnia- tak zwany dzień Świętej Łucji. Wczesnym rankiem tego dnia wyrusza pochód dzieci- przebierańców. Dziewczynki ubierają się w proste, białe, długie sukienki. Niektóre z nich mają na głowie koronę ze świeczek, inne srebrny łańcuszek, a w

rękach trzymają świeczki.

Chłopcy przebierają się za krasnale i pierniczki, lub zakładają długie koszule z papierowym, białym różkiem na głowie, a w rękę mają gwiazdę.

Na świątecznym stole nie może zabraknąć pierników domowego wypieku. Tradycyjną skandynawską potrawą wigilijną jest przede wszystkim ryż z migdałami, a najpopularniejszym symbolem świąt - prosiak. Święta rozpoczynają się 24 grudnia uroczystą kolacją wigilijną i rozdaniem prezentów, które przyniosły krasnoludki. Świąteczne drzewko dekoruje się najczęściej kilka dni przed Wigilią, prawdziwymi świeczkami oraz zabawkami ze słomy i siana.

ZADANIE DLA GRUPY III

Wieniec Świętej Łucji czyli gotowa obręcz z wklejonymi świeczkami stoi przed wami.

Musicie dołożyć zielone gałązki z choinki i lauru.

Grupa IV - Niemcy

Zwyczaj ustawiania w domach i przystrajania choinek w okresie Bożego Narodzenia pochodzi z Niemiec.

Drzewko bożonarodzeniowe pojawiło się w XVI wieku najprawdopodobniej w Alzacji. Tam właśnie zaczęto wstawiać choinki do domów i ubierać je jabłkami oraz papierowymi ozdobami., Stamtąd, w wieku XIX przeszedł na pozostałe kraje europejskie.

Na trzy tygodnie przed świętami zawiesza się specjalny kalendarz adwentowy, w którym dzieci znajdują czekoladki. Święta zaczynają się 24 grudnia i trwają 3 dni. Najbardziej uroczystym momentem jest świąteczny obiad, po którym rozpakowuje się złożone pod choinką prezenty.

Charakterystycznym przysmakiem, który pojawia się na niemieckich stołach podczas świąt Bożego Narodzenia jest bakaliowe ciasto stollen. Kształtem przypomina nowo narodzone dzieciątko zawinięte w becik.

Zadanie dla grupy IV

Waszym zadaniem jest wykonanie ozdób choinkowych. Przygotowane są słomki, gwiazdki i sznureczki. Potrzebny jest tylko klej. Wzór jest w środku. Spróbujcie zrobić podobne i ubierzcie nimi choinkę.

Zadanie dla obserwatorów

Zadaniem dla grupy obserwatorów jest wykonanie łańcucha na choinkę w podobnym charakterze, jak ozdoby choinkowe jednej z grup. Prosimy o dokończenie rozpoczętej pracy a potem o udekorowanie nim choinki.

Zadanie dla prowadzących

Przygotujcie stół wigilijny według tradycji polskiej dla 4 osobowej rodziny.

4. Prezentacja : uczniowie opowiadają o zwyczajach bożonarodzeniowych w wylosowanych krajach, prezentują prace plastyczne i umieszczają je na stole wigilijnym.

5. Quiz świąteczny: 2-osobowe reprezentacje poszczególnych grup odpowiadają na pytania związane z tematem zajęć.

BOŻE NARODZENIE W EUROPIE - QUIZ

1. Kto we Włoszech, oprócz św. Mikołaja, rozdaje prezenty grzecznym dzieciom? (czarownica Befana).

2. Co Befana zostawia niegrzecznym dzieciom? (węgielki)

3. Kto po raz pierwszy zorganizował żywą szopkę? (św. Franciszek)

4. Skąd wywodzi się tradycja przedstawiania szopki? (z Włoch)

5. W jakim kraju europejskim ważniejszym symbolem bożonarodzeniowym jest szopka niż choinka?

(Hiszpania)

6. W jakim kraju wydrukowano pierwszą kartkę z życzeniami świątecznymi z okazji Bożego Narodzenia? (W. Brytania)
7. Jakie święto przypada na 13 grudnia w Szwecji?
8. Co dziewczynki w dniu św. Lucji zakładają na głowę?
9. Jakie państwo zapoczątkowało zwyczaj ubierania choinki na Boże Narodzenie?
10. Czym przystrojona jest choinka w Danii?
11. Co w Grecji zastępuje choinkę?
12. Kto przynosi prezenty pod choinkę w Szwecji?
13. W jakim kraju choinka zdobi mieszkanie tylko 1 dzień?
14. Od kogo W. Brytania co roku otrzymuje w darze ogromną choinkę, która potem umieszczona jest na głównym placu w Londynie?
15. Kto rozdaje prezenty w Hiszpanii?
16. Wymień 1 kraj, w którym nie obchodzi się Wigilii. (W.B., Holandia, Grecja)

Na zakończenie zajęć wszyscy gromadzą się wokół stołu wigilijnego przygotowanego zgodnie z tradycją polską przez prowadzących nauczycieli. Na stole ustawione są kartoniki z nazwami potraw (przygotowane przez obserwatorów) oraz wszystkie prace uczniów.

Nauczyciele wspólnie z uczniami omawiają polskie zwyczaje świąteczne, łamią się opłatkiem i śpiewają kolędę.

Zajęcia kończy skromny słodki poczęstunek.

Krystyna Basista

Szkoła Podstawowa nr26